

**TRAJKOVSKI
& PARTNERS**

MANAGEMENT CONSULTING
WWW.TPCONSULTING.COM.MK

Стратешки насоки за 2010

ПОДДРШКА ПРИ РАЗВОЈ НА РЕГУЛАТИВА

Верзија: 01
Тип: Финален
Доверливост: За јавна употреба
Датум: 10.02.2010

Тип на документот 20

**НИЕ СМЕ ГОРДИ НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ ДОСТИГНУВАЊА НА
ТРАЈКОВСКИ & ПАРТНЕРИ КОНСАЛТИНГ И НЕГОВИТЕ ЕКСПЕРТИ**

FS 84157 – ISO9001:2008

Сертификат за успешно воведен и одржуван **Систем за управување со квалитет ИСО 9001:2001 во консалтинг фирма**. Системот е воведен и иницијално сертифициран од страна на *British Standards Institute UK* во 2004 година

IS 84158 – ISO27001:2005

Сертификат за успешно воведен и одржуван **Систем за управување со безбедност на информации ИСО 27001:2005 во консалтинг фирма**. Системот е воведен и иницијално сертифициран од страна на *British Standards Institute UK* во 2004 година.

Трајковски & Партнери е член на **British Standard Institute UK – Associate Consultant Programme** мрежата на консалтинг фирми. Членување во АСР мрежата означува потврдена компетентност за воведување на ИСО управувачки системи. Во примерот на Т&П – АСР182 тоа значи компетентност за ИСО 9001:2008 и ИСО 27001:2005.

Трајковски & Партнери е основач и член на **европската групација на ИТ менаџмент консалтинг фирми – ИТИС**. Групацијата е формирана од страна на 15 европски фирми вклучително и Трајковски & Партнери од Република Македонија.

itSMF[®] Macedonia
The IT Service Management Forum

Трајковски & Партнери е основач и член на **Интернационалниот Форум за ИТ Сервис менаџмент – itSMF**. Форумот се грижи за унапредување на квалитетот на професијата ИТ Сервис менаџмент преку оспособување и сертификација на неговите членови.

Консултантите во Трајковски & Партнери се:
- **4 Интернационално Сертифицирани Менаџмент Консултанти**

ISACA[®]
Information System Audit and Control Association
<http://www.isaca.org/>

Експертите на Трајковски & Партнери Консалтинг се стекнати со најпрестижните професионални Сертификати на полето на информатичките системи – нивно проектирање, воведување и користење. Специфичните сертификати се:
CISA - Certified Information Systems Auditor
CISM - Certified Information Security Manager
CGEIT - Certified Governance of Enterprise IT

Историја на документот

Контрола на документот

Само компјутерската верзија е контролирана верзија. Сите испечатени верзии се неконтролирани верзии.

Историја на ревизии

Верзија	Датум	Опис на ревизијата
01	09.09.2009	Креирање на документ
02	17.11.2009	Одобрена верзија

Автори

Овој документ е изработен од:

Функција	Име
Внатрешен ревизор	Викторија Дончева

Одобрувања

Овој документ мора да биде одобрен од:

Функција	Име
Извршен директор	Јасмина Трајковски
Консултант / QISM	Ана Мешковска

Дистрибуција

Функција	Име	Верзија (печатена, електронска)

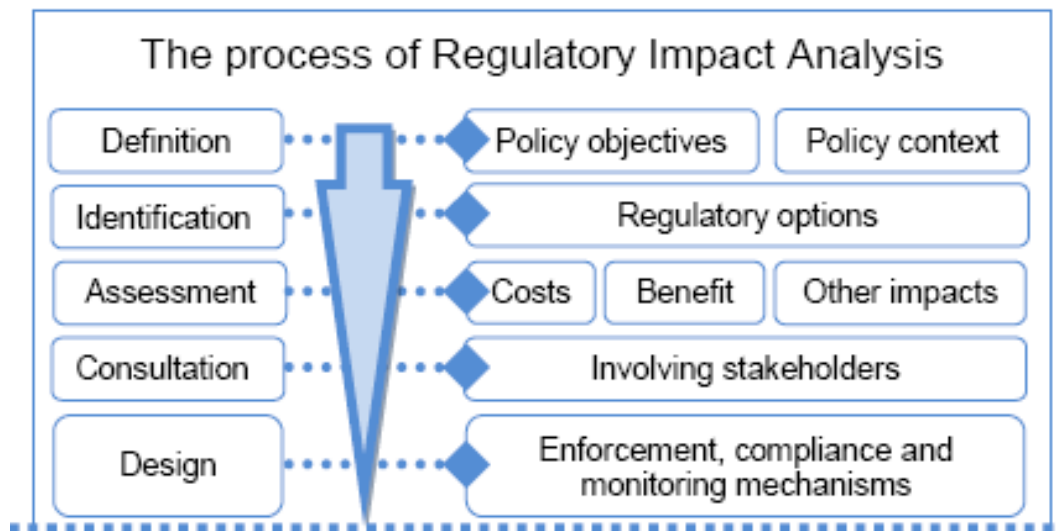
За внатрешна употреба овој документ е достапен за авторизирани лица и е лоциран во мрежата на компанијата

Содржина:

1. Преглед на стратешката насока.....	5
2. Т&П поглед и пристап	5
3. Наши компетенции и референци.....	6
4. Идни иницијативи и планирани проекти.....	7
5. Спонзор на стратешки насоки	7

1. Преглед на стратешката насока

Проценка на влијанието на регулативата - ПВР (Regulatory Impact Analysis - RIA) е алатка која се користи за структурирани истражувања на различни можности за решавање на прашања поврзани со креирање на политики. Таа се користи кога една или повеќе од тие опции се нова регулатива или промени во регулативата и го олеснува активното разгледување на алтернативите за пропис или полесни форми на регулирање. Воведувањето на ПВР моделот бара одговорностите за развој на регулативата да бидат внимателно алоцирани и министерствата да бидат ангажирани во новиот систем.

Процесот на ПВР треба да биде итеративен и отворен за коментари од јавните консултации. Најчесто тој е едноставен кога се поставува за прв пат за потоа постојано да се збогатува и адаптира како искуство, се акумулира преку консултациите и делумното завршување на други ПВР модели.

За да биде ефективен ПВР системот мора да биде интегриран во процесот за дефинирање на политики, па размислувањето и дискусијата за регулативата треба да бидат подржани со емпириски податоци кои им помагаат на одговорните за политиките во донесувањето на одлуки. Одлуките донесени врз основа на докази ја зголемуваат веројатноста дека предложените регулаторни одговори ќе ги постигнат целите на политиките на најефикасен начин без наметнување на непотребни или ненамерни економски трошоци.

2. Т&П поглед и пристап

Во последните неколку години Т&П беше вклучен во поставувањето на основата за развој на регулативата во Македонија. Преку развојот на законската основа на ПВР, како и на специфична методологија за проценка на влијание на регулатива и Прирачник за ПВР за државни службеници, ние се здобивме со фокусирано искуство и know-how врз основа на најдобри практики од ЕУ и ОЕЦД. Како дел од оваа стратешка цел ние ќе соработуваме со јавните институции и различни засегнати страни како Трговски Комори и Невладини Организации, преку организацискиот развој, одржување на тренинзи за време на процесот на ПВР, консултации и воспоставување на дијалог, и поддршка за обезбедување на бела, сина и зелена хартија.

Врз основа на искуството, ние ги предлагаме следните иницијативи за поддршка на засегнатите страни во процесот на Проценка на влијание на регулативата:

За јавни институции:

- Помош во процесот на создавање на квалитетни закони и под законски акти
- Помош при анализата на очекуваните влијанија од предложената регулатива
- Помош при определување на околина за успешна имплементација на процесот на консултации со засегнатите страни.

За бизнис секторот:

- Помош за Стопанските Комори да бидат активно вклучени во процесот на развој на регулатива преку процесот на консултации
- Подобрување на дијалогот помеѓу јавниот и приватниот сектор во процесот на развој на законски и под-законски акти.
- Еден многу важен дел од комуникацијата помеѓу овие два сектори е презентирање на факти и идеи за подобрување преку сина, зелена и бела книга. Употребата на овие техники е позната во светот и покажува транспарентност во процесот на изразување на мислењата за различни области.

3. Наши компетенции и референци

Експертизата на Т&П во оваа област се базира на долгогодишното искуство со проекти во оваа област. Последните неколку години Т&П беше ангажиран од ГОФРЕ Проектот (Градење на административни капацитети за интеграција во ЕУ) за реализација на два проекти во врска со воспоставување на процесот со ПВР во РМ.

Првиот проект е развој на законска регулатива за проценка на влијанието со кое се опфатени:

- Компаративна анализа на ПВР за новите членки на ЕУ
- Измени и дополнувања на Деловникот за работа на Влада со задолжителна примена на ПВР со соодветните формулари и упатство за нивно пополнување
- Методологија за Проценка на влијание на регулатива
- Прирачник за ПВР државни службеници
- Работилница за ПВР за тимовите кои работат на Проценка на влијание во министерствата.

Вториот проект е Подготовка за примена на ПВР кое покрива:

- Ревидиран Прирачник за ПВР за државните службеници
- Ревидиран Деловник за работа на Влада со задолжителна примена на ПВР со соодветните формулари и упатство за нивно пополнување
- Пилот проект 1: План за ПВР за Закон за судски такси
- Пилот проект 2: План за ПВР, анализа на трошоци и Иницијална ПВР за Законот за отпад од пакување.
- Работилница за ПВР и улогата на бизнис секторот во процесот
- Презентација на ПВР и процесот на ПВР во сите министерства индивидуално.

Во 2008 Т&П консултантите беа ангажирани од УНДП проектот за спроведување на анализа на постоечката легислатива и релеванните планирачки документи за Системот за Управување со кризи. Целта на овој проект беше да се спроведе систематска анализа на постоечката легислатива во врска со управување со кризи и на соодветните институции за управување со кризи во земјата. Фокусот на анализата беше на специфични способности, улоги, одговорности и комуникација и командување меѓу учесниците, со цел да се идентификуваат недостатоците и потребите за поефикасно управување со кризи.

Сите консултанти во Т&П се интернационално сертифицирани консултанти (СМС – Certified Management Consultants), што обезбедува професионален пристап во секоја задача.

4. Идни иницијативи и планирани проекти

Т&П идентификуваше неколку иницијативи во однос на потенцијални проекти за поддршка при развој на регулатива:

- ❖ Понуда на рамковни договори за сите министерства за поддршка при процесот на развој на регулатива.
- ❖ Развој на соодветна околина за спроведување на консултации со сите заинтересирани страни за време на развојот на нова легислатива (Прирачник за консултации).
- ❖ Понуда за коучинг на Трговските Комори за начинот на вклучување во процесот на воведување на нови закони и консултации
- ❖ Промоција на техниките бела, сина и зелена книга.

5. Спонзор на стратешки насоки

Име: Викторија Дончева

Позиција: Консултант / внатрешен ревизор

Контакт: viktoria.donceva@tpconsulting.com.mk

Кратка биографија: Јас како експерт бев вклучена во неколку проекти поврзани со регулаторни анализи и развој на нови регулативи. Бев директно вклучена во развојот на законската регулатива во Македонија во однос на РИА, бев една од локалните консултанти ангажирани во пилот студиите и еден од главните експерти во проектот за преглед на постоечката легислатива која се однесува на Системот за Управување со Кризи. Ја имам потребната експертност во оваа област и сум свесна за новите барања во областа на развој на нови регулативи. Битна предност во поглед на стратешките насоки е тоа дека имам контакти со РИА тимовите во министерствата остварени преку претходни проекти и спроведените информативни РИА презентации во сите министерства.